

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt.

Telefon szám 124.
Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

Kiadó és laptulajdonosok:
Dr. Kiss Pál és Lepsits Kálmán.

Küzdelem a bukásért

Makó, jan. 13.

Ha a mastani kormány oly sikeresen fog harcolni az ellenzék ellen, mint a milyen sikeresen küzd és viaskodik Bécs ellen, akkor, igenis akkor gratulálhat önmagának, ha a világ nem is gratulál majd neki. De mindegy is az, hogy másoknak, teszem azt Magyarországot népeinek mi volna a véleménye arról a győzelemről; földoloz az, hogy a kormány megveregedhet a saját vállát és önérettel elmondhatja, hogy győzött Bécsben.

Sajátságos győzelem ez, amelyet érdemes lesz följegyeznie a politikai történetnek. Az ember azt hihetné — és első pillanatra mást nem is lehetett volna föltételezni — hogy valamely magyar vívmányért viaskodott a magyar kormány Bécsben. Ah, dehogyan magyar vívmányért! Dehogyan is kérték a magyar népek számára engedményeket! Törődnek is ők a magyar engedményekkel! Mindössze azért harcoltak, hogy halasszák el Ausztriában is a sorozást. Pont.

Ezt azután meglehetősen huzavona után, tétovázva teljesítették a kormánynak Bécsben. Legyen! Ne mondják a magyarok, hogy kormánynak Bécs soha sem enged semmiben.

Nem ez az első eset, hogy a Khuen-kormány álláspontja győzedelmeskedik Bécsben. Méltóztassék emlékezni rá: annak idejében, amikor a véderőjavaslatok benyújtásáról volt szó, szintén győzött. A bécsi körök korainak tartották a benyújtást; a magyar kormány forszírozta. Volt közös miniszteri tanácskozás, koronatanács és mindenféle tanács. Bécsi ponderáló tényezők a fejüket rázták; aggodalmasan nézettek; az uralkodóhoz főlebbztek. S a vége az volt, hogy a magyar álláspont győzött. Hozsánna!

Persze, katonáék akkor azt mondták, hogy miért ne győzzenek le magunkat? Végre is, ha a magyar kormánynak oly sürgős az, amire mi már évtizedek óta áhítozunk, akkor legyen a magyar kormány kedve szerint. Sürgősnek ők is sürgősnek tartották, csak nem mertek bizakodni.

S most szakasztottan úgy áll a dolog, mint akkor. Most is fogadjuk a magyar kormány, hogy ennyi, meg annyi idő alatt megpuhítja a kemény koponyáját magyar ellenzékieket és akkor nem rendes, hanem fölemelt ujoncjutalék lesz. Legyenek hát türelemmel odafönn. S Bécs türelemmel van. Csakugyan mindegy lehet neki: a rendes ujoncjutalék megszavazása sem megy majd simán a magyar parlamentben. Ha tehát a magyar kormány egyszerre, egyhujában

akar mindent szállítani, isten neki: ők nem görditenek akadályt.

Világos, hogy a magyar kormánynak ez a küzdelme nem egyéb, mint küzdelem a bukásért. Most már fix terminust jelölt ki arra, hogy mikor méltóztatik neki megbukni. Mert, ha most másodsor is felülteti Bécsset, akkor bármilyen szélesek is Bécs türelmének a határai, de végre a türelem elszakad s a Khuen-kormány mehet vele, ahonnan jobb lett volna sohasem előkerülnie.

Igaz, hogy Khuenéknek van egy reménye! hogy amit a nyár kánikulája nem tudott fölperzselni, azt meg fogja fagyasztani a tél. A tél most már elég hideg is erre; de vajjon nem volt-e elég forró a nyár?

A magyar ellenzék pedig hallja a bécsi győzelemből kihangzó fenyegetést és mosolyogva idézheti a nagy Goethe mondását: „Die Botschaft hör ich wohl, allein mir fehlt der Glaube.“

S ezt idézhetik majd Bécsben is. De Khuenék azért is bizakodnak.

Nemzetközi egyezmények

Igazságügyi- és honvédelmi tárca.

A t. Ház ülése.

— Express tudósítás. —

Budapest, jan. 13.

A képviselőház ma folytatta az igazságügyi tárca tárgyalását s azután négy függő nemzetközi egyezményt tárgyalt le. Sőt megkezdte a honvédelmi tárca tárgyalását, de a tárcánál a vezérszónokok beszédénél tovább nem jutott.

Ha a Ház ily gyors tempóban tárgyalja a költségvetést, valószínű, hogy a még hátralévő másfél tárca aligha vesz egy hétnél több időt igénybe. Az ellenzék csak az appropriációs javaslatnál akar hosszabb vitát provokálni, hogy mintegy beharangozzon annak a nagy küzdelemnek, amely a budzset letárgyalása után feltétlenül be fog következni.

A Ház tanácskozása iránt sem tulságos az érdeklődés. A padosrok üresek, a karzatokon pedig alig látható egy-két érdeklődő. A folyosók, melyek máskor az izzó szünetek hevéből izzadtak, ma csendesek és elhagyatottak és magukon viselik a szombati ülések bélyegét. Az ülés megnyitására még a vezérek sincsenek a Házban s Justh Gyula, aki pedig a Ház üléseinek egyik legszorgalmasabb látogatója, csak 11 óra felé érkezett a folyosóra.

A mai ülést Návay Lajos fél 11 órakor nyitotta meg.

A tegnapi ülés jegyzőkönyvét észrevétel nélkül hitelesítették.

Az elnök jelenti, hogy Rűck Iván Kossuth-párti négyheti szabadságot kért. A Ház a szabadságot megadta.

Bemutatta Trencsénmegye feliratát a községi közigazgatás rendezése tárgyában. Kiadatik a kérvényi bizottságnak.

Az indítványkönyvbe Szmeesányi György néppárti jegyzett be indítványt az iránt, hogy a kuriai bírászkodásról szóló törvény akként változtassék meg, hogy a petíciók fölött való bírászkodás tétessék át a közigazgatási bírósághoz. Az elnök javasolja, hogy az indítványt február 10-én indokolja meg.

Az interpellációs könyvbe Benedek János az egyetemi könyvtár ügyében jegyzett be interpellációt.

A Ház fél két órakor tér át az interpellációkra.

A napirend szerint következett az igazságügyi tárca részletes tárgyalásának folytatása. A Ház a hátralévő részleteket vita nélkül fogadta el.

Következett a Szerbiával és Bulgáriával kötött nemzetközi egyezmények beiktelyezéséről szóló törvényjavaslatok tárgyalása.

Heinrich Antal előadó együttesen ismertette a négy törvényjavaslatot és elfogadásra ajánlotta.

Győrffy Gyula Justh-párti vezérszónok meglepedéssel konstataulta, hogy az egyezmények megkötése a magyar közjognak teljesen megfelelően történt és ezért pártja nem talál okot arra, hogy az egyezmény beiktelyezését meg ne engedje.

Mégis több olyan hiba van az egyezményekben, amelyekről szó nélkül hagyni nem lehet. Így szemmel látható, hogy a magyar publikum jogbiztonsága Szerbiában nincs teljesen biztosítva. Ez az oka annak, hogy Magyarország ipara és kereskedelme nem lendül olyan erővel a Kelet felé, mint az kívánatos volna. A kormánynak a külügyminiszter útján oda kellene hatnia, hogy a szerződő államok is hasonló lojalitással tartassák meg az egyezményeket, mint mi. Kifogása van az egyezmények magyartalan szövegezéséért. Mindezek dacára pártja nevében kijelenti, hogy a javaslatokat elfogadja. (Helyeslés.)

Az elnök ezután a vitát bezárta.

Heinrich Antal magyarzó megjegyzései után a Ház a négy nemzetközi egyezmény beiktelyezéséről szóló törvényjavaslatot elfogadta.

A napirend szerint következett a honvédelmi tárca tárgyalása. A tárcát báró Solymossy Ödön előadó ismertette.

Ezután Bakonyi Samu Justh-párti beszélt. A költségvetést nem fogadja el.

Ülés vége 2 órakor.

— Jönnek a monografiák. Ismeretes dolog, hogy *Espersit* János dr. indítványa folytán kimondotta a város képviselőtestülete, hogy megkeresi a törvényhatóságokat a megyei monografiáknak nemkülönben más kiadmányaiknak a városi közkönyvtár számára való megküldése iránt. A polgármester a határozat értelmében megkereste a törvényhatóságokat és most naponta érkeznek Makóvárosához a megyék monografiái és egyéb kiadmányai. Ezek igen érdekesek és nagyban szaporítják Makóvárosi közkönyvtárát.

Pártgyűlés Földeákon

Tisztújítás a 48-as körben.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, jan. 13.

Érdekes képe van ennek a mi szomszédos községünknek, Földeáknak. Nincsen a nagy magyar Alföldnek még egy olyan községe, hol annyi földesur volna, mint itt. A falu többi közönsége szegény zsellérség. S amikor ez így van s a község valamennyi földesura a mindenkori kormánynak tédet s fejet hajtó hűséges szolgálója, a községnek a földes urakon s ezek lekötelezettségén kívül levő egész közönsége a legelkesebb kuruc.

Amikor a község földesurai sietnek mindig megalkudni s behódolni a mindenkori kormányhatalom előtt, a község népe lelkében s tetteiben egyaránt független marad Sem a helyi, sem a megyebeli, sem a kormányhatalom nem képes megtántorítani ezt az igazi magyar jellemű derék népet, Földeák népét.

Ez a nép mélyen átérti s átérzi, mivel tartozik hazájának, nemzetének és önmagának. Tudja, hogy a haza függetlenségéért s önállóságáért, e nemzet szabadságáért és boldogságáért küzdeni minden honpolgárnak kötelessége, mert csak ezek által lehet boldog a magyar. És Földeák népe egy pillanatra se tágít e kötelesség elől.

Amikor elkövetkeznek az alkotmányos mozgalmak, ennek a falunak a népe mindig legelől jár a függetlenségi tiszta zászló lobogtatásában s amikor nincs is harci zaja, a függetlenségi- és 48-as elveket s eszméket becsülettel ápolja ez a nép.

Ez elvek és eszmék ápolására főként a függetlenségi- és 48-as pártkör szolgál keretül, ahol a község 48-as népe tömörül.

A körnek most is 165 beiratkozott tagja van, ami ilyen kis községben hatalmas szám.

Ez a földeáki függetlenségi- és 48-as kör most tartotta az évi rendes közgyűlést, melyen a számadások megvizsgálása s jelentések után a tisztújítást is megejtették.

Elnöknek nagy lelkesedéssel *Bugyi* István községi közgyám, eddigi alelnököt, a földeáki függetlenségi- és 48-as pártnak is elnökét választották meg. Alelnök lett: *Mészáros* Béla, jegyző: *Kovács* József, pénztárnok: *Horváth* Antal, háznagy: *Nagy* István, könyvtárnok: *Porjesz* Salamon. Az összes tisztviselőket *egyhangulag* választották meg, ezzel is elismerve, hogy a megválasztottak egytől-egyig fáradságot nem ismerő, lelkes katonái a 48-as eszméknek.

A megválasztott tisztikar nevében *Bugyi* István elnök meleg szavakkal köszönte meg a bizalmat s

lendülettel beszédben kérte a kör tagjait az — összetartásra s a függetlenségi eszmék mellett való hűséges kitartásra.

Ecsetelve az elnök a jelenlegi válságos helyzetet, amikor különösen nagy szükség van az összetartásra s a kitartó küzdelemre. Kérte a tagokat, hogy ne riadjanak vissza semmitől sem akkor, mikor arról van szó, hogy azt a zászlót, melyet a nemzet jogaiért küzdő nagynevű vezérünk, *Justh Gyula* lobogtat s melyre az van írva, hogy: le a nemzet ellenes katonai javaslatokkal s éjen az általános, egyenlő, titkos, községenkénti választói jog, — hogy ezen zászlót diadalra juttassuk. A törvény keretein belül — ugymond — ne csak kunyoráljunk, hanem erélyesen követeljük jogainkat.

Az elnök beszédét lelkesen megéltették. Azután megválasztották a többi bizottságokat és a 20 tagból álló választmányt. Ezután elnök az ülést bezárta.

Aki valamit hall, megtud, vagy vele történi, ami a közönséget érdekli, közölje azonnai a „Makói Független Ujság”-al. A „Makói Független Ujság” mindent megír, semmit se hallgat el.

Férj és feleség.

Verekedés az utcán.

— Lapunk tudósítójától. —

Makó, jan. 13.

Gulyás Lszló református kovács-házi lakos házas élete nem volt más, mint a veszekedés-és civódásoknak hosszú láncolata.

A férj végre is kénytelen volt felesége ellen a válópórt megindítani. Ez a válópör igen sokáig tart. Nagyon természetes, hogy a válópör hosszú tartama alatti a házasságok között az ellentétek még inkább kiélesedtek.

Ha az utcán találkoztak egymással, nem tudták megállni, hogy egymásra csipős, gúnyos megjegyzéseket ne tettek volna.

Ez a csipkefődés így ment már körülbelül egy év óta. A gúnyos megjegyzések mondásában úgy látszik, hogy az asszony érte el a nagyobb rikordot.

Az asszony nyelvelése módfelett bosszantotta a férjet és elhatározta, hogy feleségét a legelső találkozásán megveri.

Az alkalom nem késett sokáig. *Gulyás* ma délelőtt a piacon találkozott feleségével, kinek éles nyelve most sem maradt nyugodt. Valami éles megjegyzést tett férjére, mit mások is hallottak.

Az asszony kijelentésére a férjet elborította a méreg. Feleségére rohant. Őt véresre verte és talán agyon is ütötte volna, ha a csendőrség ki nem veszi kezéből.

A férj ellen súlyos testisértés miatt az eljárást megindították.

Férfiurha szabászat.

Szabó István külföldi akadémiaát végzett szakoktató, folyó hó 15-én kezdődő 5 heti időre terjedő

magán-szabászati

oktatásait, este 6 órától 8 óráig, melyre előre is jelentkezhetni. *Barcsay*-utca 2. szám. A tandíj az egész időnyre 50 korona, mely összeg előre fizetendő.

Haladó kor.

Makó, jan. 13.

Nem is halad, hanem rohan felettünk, nyilsebességű szárnyaival, emberi fogalmat meghaladó módon úgy, hogy midőn észre vesszük, háta mögött vagyunk. Meg-meg száll bennünket az a gondolat, hogy el induljunk-e azon hosszú-utra, melyen több mint negyed század év óta fáradtunk.

Mi elakarunk indulni s bátran, kitartással akarunk előre menni. De ez utunk céljait csak úgy fogjuk elérni, hogy ha szervezzük társadalmunkat, mert anélkül gyengék maradunk, számottevő tényezőkké nem válhatunk, kéréseink figyelembe nem vétetnek soha.

Hányszor kértük már egyik nagy forgalmu utunknak kiépítését is. Többször kértük már a saját szükségletünkre szánt, de még is felesleges sortés husoknak piaci árusítását, aligha fogjuk ezt is megkapni már csak közegészségi okokból se. Félnék, hogy megbetegszünk tőle.

De hát az idegenből hozott husok is ártalmasak lehetnek ránk nézve, ha nem is annyira a fogyasztókra mint a tenyésztőkre.

Mert az állam így látja jónak segíteni a drágaságon, idegen husok behozatalával a helyett, hogy jobban módot és alkalmat nyujtana az itt létező állattenyésztésre és ez által a tenyésztő is olcsóbban juttathatná közfogyasztásra az arra szánt jószágait. Hiszen már kisgazdáink nagy része oly szorongatott helyzetbe jut, hogy csak annyi jószágot tarthat a mi az ő szükségletének legszorosabban megfelel, pedig az állam sokszor könnyen dobálja a pénzt.

Most is mennyire törekszik a katonai létszámemelésre és mennyit áldoz választási célokra, ezen összegeknek csak valahányad részét fordítaná is állattenyésztési és gazdasági célokra, ezeket nagyban elősegítené.

Van okunk a panaszkodásra elég, de ez nem sokat ér, a kérésünket nem veszik figyelembe se, mert kicsinyek, gyengék vagyunk.

Hosszu volt az ut, belefáradtunk, válasszunk rövidebbet, melyen hamarabb juthatunk bajaink orvoslásához. Ne hagyjuk magunkat sem egyének, sem némely ujságok által félre vezetni.

Olvastuk az „Országos gazdasági egyesület” szószólo lapjából a Köztelek ez évi első számából is, hogy a nagybirtokosoknak ez a lapja miként nyilatkozik a december 17-én tartott földmészárosbányai nagygyűlésünkről.

Azt mondja, hogy az ottani szónokok csak *nyers anyagokat dobáltak* a kisbirtokosok közé és hogy ezeket ez által csak elvi harcokba sodorják.

Hiszen az ott elhangzottak mind kérvény, folyamodvány alakjában lettek előterjesztve, még pedig olyan formán, hogy a magas miniszterium fözze ki azokat, hogy ne legyenek nyerssek.

Nem akarom lekicsinyelni ezen országos gazdasági egyesületet, de némileg ismerve szervezetét és tudva, azt, hogy az majdnem kizárólag nagybirtokosokból áll, mikorára ennek jótékonyága hozzánk is eljutna, el is enyészik, mert mindég a nagybirtokosok részesülnek előnyben.

A nagybirtokosok lapjának ezen kifakadásait be tudjuk annak, hogy attól félnék, hogy ezen kisgazda szervezkedési mozgalmak gyengítőleg hatnak az országos gazdasági egyesületre. De ezen kifakadások és bármiféle támadások mintegy arra ösztönözzenek bennünket, hogy építsük fel mi is romokban lévő kisbirtokos szövetségünket és hívjük segítségül ezen magasztos eszmék hirdető apostolait, kik az igazság fegyverével harcolnak értünk, mi pedig töre-

kedjünk arra, hogy ezen eszméknek elhintett magvai találjanak nálunk is jól elkészített talajra.

Ifj. Márton Bálint.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptára. Január 14. Vasárnap. Római kath G 2 Jézus n. Gör. kath. Január 1. 1912. — Nap két 7 óra 47 perckor, nyugszik 4 óra 32 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Tulnyomóan száraz és igen hideg idő várható. Sürgönyprognózis: Száraz, hideg. Déli hőmérséklet: 2-4 fok Celsius.

Január 21: Görögkatholikus bál a Koronában.

Január 28: A makói sertéskereskedők és sertésvágók bálja a Korona-szállodában.

— **Justh - 62 éves.** *Justh Gyula*, a függetlenségi és 48-as pártnak országszerte nagyrebecsült vezére ma től ötte be életének hatvankettedik esztendejét. Ez alkalommal a függetlenségi és 48-as párt az Országos Kaszinóban lakomát rendezett tiszteletére. A lakomán megjelentek a pártnak Budapesten időző összes tagjai, gróf Batthyányi Tivadar üdvözölte elsőnek lelkes szavakban a nagynevű vezért, aki válaszában meghatva mondott köszönetet a szeretetnek iránta, így impozáns módon történt megnyilvánulásáért. Kijelentette, hogy azt az időt, melyet Isten még megérni enged neki, utolsó leheletéig annak a nagyszerű cél szolgálatának szenteli, mely az ország függetlenségének teljes kivívására vezet. Az ünnepelés a késő délutáni órákban ért véget. *Justh* öt mai születésnapja alkalmából az ország minden részéből elhalmozták üdvözlésekkel. Makóról is számosan üdvözölték táviratilag s ugyancsak táviratban fejezte ki a vezér iránti jókívánatait a makói függetlenségi és 48-as párt is.

— **A makói közönyvtárból.** Makóváros közönyvtárának a kezelője ezután hívja fel azokat, a kiknél könyvek vannak, hogy e könyveket holnap, vasárnap délelőtt 8-10 óráig a városháza nagytanástermében szolgáltatassák be. Ugyanezen időben lesz a könyvosztás is.

— **A polgármester átírata.** Tul a Maroson, a kiszombori oldalon, közvetlen a hid mellett van egy lejáró, mely olyan elhanyagolt állapotban van, hogy rajta a közlekedés életveszélyesül jár. Ez a körülmény arra indította *Galambos Ignác* dr. polgármestert, hogy ma ártírt Torontálvármegye alispánjához a lejáró ut helyrehozatala érdekében.

— **Meghívó.** A makói függetlenségi és 48-as II-ik olvasókör folyó hó 21-én délelőtt 10 órakor rendes évi nagygyűlést tart, melyre ezen kör összes t. tagjait ezután hívja meg tisztelettel az elnökség. Tárty: A múlt évi számadások betérjesztése. Jövő évi költségek megállapítása. Kör tagok számának bejelentése. A tisztakar megválasztása.

— **Kész lesz a nagyterem.** A városi széképület átalakítási munkálatainál a legtöbb munkát adott a nagyterem átalakítása. Már itt is csak a festés van hátra, de a jövő héten ez is befejezést nyer.

— **Istentiszteletek a reformátusoknál.** Holnap, vasárnap a reformátusoknál az istentiszteleteket a következő sorrendben tartják: az ó-templomban délelőtt 9 és dél-

után 2 órakor prédikál *Nagy Károly* lelkész, az új-templomban ugyanazon időben prédikál *Bereczky László* lelkész. A Honvédban délelőtt 9 órakor *Dérczy Imre* segédlelkész, a békési uti iskolában *Kocsis János* külterületi hitoktató lelkész prédikál.

— **Mungósóhaj.** „Hát hiszen valahogy mindig volt, az igaz, de hogy most hogyan lesz, azt már a f... tudja. Nem ér itt már sem a paklizás, sem a porhintés semmit. A függetlenségiok minden áron tiszta munkát akarnak s azt mondják (brrr!), tessék megkérdezni a népet. Jól is esnek. Mi sárgafekete zászló alatt, 200 milliós katonajavaslatlalt, az elárult népjogokkal... Bizony nem hozunk ebből a választásból épen haza semmit: se a zászlónyelet, se a hátunkat.”

— **A görögkatholikusok ujéve.** A görögkatholikusok, kik az időszerűtámitást Gergely pápa szerint eszközik, holnap, vasárnap ünneplik az újévet. Ez alkalomból *Boros János* plébános celebrálja az újévi misét, melyet, mint már arról a karácsonyi istentiszteletek alkalmával megemlékeztünk, ezental mindig magyar nyelven tartanak.

— **A vásott fiu.** *Presznyák János* 13 éves magyarbányegyesi fiu tegnap betört nagyapja házába és a szekrény feltörése után 240 korona készpénzt ellopott, de rajta vesztett. A vásott fiut a javító intézetbe viszik.

— **Őskori leletek.** A szentlőrinci gyümölcsös egy részén — mint már ismertettük — a Mészáros testvérek nagyszabású cserép- és téglagyárat szándékoznak építeni. Az alapozási munkálatokat már is megkezdették s egész csapat munkás dolgozik a telep helyén. Az alapásással már jó mélyre haladtak, rengeteg földet kubikoltak már ki. Asatás közben most a munkások érdekes leletekre bukkantak. A telepnek majdnem az egész területén — úgy látszik — vagy valami régi temető volt, vagy valami ükőzet helye ott az a hely. A munkások már eddig is egész emberi csontvázakat, koponyákat, lábszárakat s más emberi hullarészeket találtak alig néhány asó-mélyésgnyire a föld alatt. A mit eddig találtak, a legtöbbjét egy közös verembe újra elásták a telep közelében, sok rész azonban a telep körül össze-vissza szétszórtaan hever. — Érdekes volna hatóságilag megállapítani, hogy melyik időből valók azok a leletek s hogy nincs-e azoknak valami nagyobb jelentőségük.

— **Mit lehet a pénzes levélre írni?** Tájékoztás szemponyjában közöljük, hogy a pénzeslevelekre a címezésnél szokásos aláhuzásokat és kaeszkarín-gós aláírántásokat nem szabad eszközölni, mert az ilyen leveleket a postahivatal nem veszi fel.

— **Felhívás.** A lesi és szentlőrinci gazdák érdekeltségét ezután is felhívjuk, hogy holnap, vasárnap délután 3 órakor a III-ik függetlenségi olvasókör helyiségében, igen fontos ügy megvitatása céljából lehetőleg teljes számban megjelenjen sziveskedjenek. — **Az elnökség.**

— **Verekedés a balon.** Tegnap este *Csanádpalotán* egyik kis koresmában bálát rendezett az ifjuság. A mulatságon részt vett *Madár Lajos* és *Barta István* is. A két legény régen haragos viszonyban élt egymással. Mig a két legény többet nem ivott a jóból, mint kellett volna, valahogy csak megférték a bálban. Mikor mindketten jól beboroztak, egymásnak estek és egymást véresre verték. A verekedőket a csendőrök szedték szét, akik mindkettő ellen megindították az eljárást.

— Ellopták a pénzét. *Bencze Lajos* ma délelőtt panaszt emelt a rendőrségen, hogy tegnap délután Bánfi Lajos üzletében, hol ő három pohár pálinkát ivott, ismeretlen tettes zsebéből 170 koronát ellopott. Elmondja Bencze panaszában, hogy rajta kívül az üzletben csak egy Vörös István nevű ember volt, kit pénzének ellopásával gyanúsít. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Okirat hamisítók. *G. Tóth* Lukács és fia battonyai lakosok elvesztették egyik lovuknak járulatát és minthogy a lovat el akarták adni, ők maguk készítettek lovukról hamis járulatot. Az eladásnál azonban kiderült a turpisság, így mindkettő ellen okirat hamisítás miatt indult meg az eljárás.

— Nagy tűz Mezőhegyesen. Az éjjel nagy tűz volt Mezőhegyesen. Loégett egy 12 öles árpakazal. A tűzvészgálat azt állapította meg, hogy a tüzet a vonatból kiszálló szikra okozta.

— 427.000 gyermek. Az ország állapotáról szóló legújabb statisztikai adatok szerint Magyarországon a három millió tanköteles gyermek közül négyszázhuszonezer nem jár iskolába, nem tanul meg írni-olvasni — mert nincs elég iskola. Mert — a kormány mindig azzal hozakodik elő — iskolára, tanítóra nincs pénz, de vajjon hallotta-e már valaki azt, hogy mikor a nemzet vagyonát haszontalanul emésztő ágyukra, hadihajókra, katonaságra követelnek, akkor is azt mondaná a mi kormányunk, hogy — nincs pénz? Ilyet még senkise hallott. Ezekre van pénz mindig, mint — pelyva.

— A kelet szörnyetege. Kedden este csodás szenzációt mutat be az Uránia-színház, mely hosszú pihenés után újabb kellemes szórakozást ígér a makói közönségnek. Tudott dolog, hogy ezen igéretet az Uránia-színház be is szokta váltani, a mit legjobban bizonyít, hogy már kedden este minden vidéki mozgósínházat megelőzőleg bemutatja a filmgyártás szenzációját Dr. Gar El Hammát, a kelet förtelmes szörnyetegét, a kinek furfangos gonoszsága párosul rendkívül nagy tudományával s olyan páratlan gaztettet hajt végre, amely valóság-gal felkorbácsolja az idegeket. A rendkívül izgalmas drámának minden egyes fordulata szenzációs olyannyira, hogy a vidéki mozgósínházak vetekednek ezért a gyönyörű képért, de amelyet csak a makói Uránia tudott megszerezni. A rendkívül szenzációs képi bemutatása kedden este lesz s ezután is felhívjuk rá a közönség figyelmét.

x *Aki szép*, fajtisztá szőlőt akar, Vityé Miklós Ocsanád (Torontálmegye) elismert tisztán és lelkiismeretesen kezelt szőlőoltványtelepéről hozasson olványokat, mely telepet t. olvasóinknak a legjobban ajánlhatjuk.

— Országos vásárok. A következő országos vásárok tartatnak: Borosjenő Arad megye január 13—14. Cegléd Pestmegye január 13—14. Debrecen Hajdumegye január 14—16. Facsot Krassószörénymegye január 15—16. Hódmezővásárhely Csongrádmegye 13—15. Nagylak Csanádmegye január 13—14. Balatonfüred Zalamegye január 15. Marosvásárhely Marostordamegye január 14—16. Nagykapornok Zalamegye január 15. Koszthely Zemplénmegye január 23. Marikó Trencsénmegye január 18.

— Anyakönyvi hírek. *Házasságra jelentkeztek*: Balog Ernést Tóth Iónával, Török István Klembéczki Mariával, Gyüge Sándor Márton Annával, Joó István Hári Viktóriával, Kis István Lengyel Viktóriával, Tézsza Mihály Dili Etelkával, Gyurkies Szilvimir Janek Borbálával.

Mulatság.

— Családi estély. A „makói társadalmi egyesület” e hó 20-án, szombaton este 8 órakor a „Korona” emeletén levő disztermében családi jellegű theaestélyt rendez. Az estélyen felolvasások és szavlatok lesznek. Azután tánc is következik. Az egyesület tagjai az estélyre nem kapnak meghívót, a tagokat ezután hívja meg a rendezőség. Az estélyen egy thea ára 1 korona lesz. — A társadalmi egyesület estélyei sikerét legújabbán ismét nevelte a szilveszteri-estély s a rendezőség arra törekszik, hogy ezután a thea-estélyeinek a sikerei se maradjanak az eddigi sikerek mögött.

— D. M. K. E. hangverseny. Derős, vidám hangulatban indult meg az idei farsangolás. Az egyik sikerült mulatság követi a másikat, a bálozási kedv is felszökött úgy, hogy alig mult el az egyik vigalom, már várjuk a másikat. Különösen nagy s megkapó az érdeklődés a február 1-én a Korona-szálló nagytermében tartandó D. M. K. E. koncert iránt, amelynek érdekében viszont a rendezőség elkövet mindent, hogy jól sikerüljön, hogy a közönség érdeklődését, műizlését kielégítse. A 45 tagból álló vegyes kar, az idei évad szenzációja, már hetek óta szorgalmasan dolgozik, tanul, próbál *Goltner Lajos* kitűnő vezetése mellett.

— A görögkatholikusok bálja. A görögkatholikusok e hó 21-én tartják meg báljukat a „Korona”-szálló összes termeiben. Ez a bál volt minden évben a farsangnak egyik legsikerültebb mulatsága. A rendezőség bizgólkodása után itélve, a görögkatholikusok bálja felül fogja ugy anyagi, mint erkölcsi siker tekintetében mulni az előző évek mulatságait. E mulatságra a belépti-díj 1 korona.

— Felülfizetés. Az „Egyesült makói hagyma és zöldségtermelő kertészek értékesítő szövetkezetének Szilveszter estélyén tartott táncmulatsága alkalmából a következő felülfizetések eszközöltettek: May Miksa Szeged 30 korona, dr. Kiss Pál és neje, Pintér Miklósné, 20—20 koronát, Makói t. karaképöntár, Lang Jenő Bécs, Batka István és neje, Berger Rudolf Budapest, Kolompár Béla, Erdély József 10—10 koronát, Kereskedelmi-és Iparbank Makó, Magyar Élelmiszer szállító részvénytársaság Budapest, N. N. 5—5 korona, Biró János szabómester 4 koronát, Hafner Sámuel és neje, Sonkovics Istvánné, N. N., Apjok János 3—3 koronát, Baló Sándor, Patkós Bálint Antal, Mándoki Péter, Szücs József, Acs Sándor, Joó Sándor, Patkós Károly, Szücs Sándor, Erdei András, Kiss Sándor, Erdei György, Lengyel János, Szabó István, Biró Pál, Horváth Antal, Patkós Imre, Kocsis József, dr. Stentzky József, Sonkovics János, Acs József, B. Szücs János, B. Papp Antal, Szücs Imre, Gaál László, Spreizer Herman, Csala János, Koczás József 2—2 koronát, Bihari József 1 korona 20 fillér, Káttai Ferenc, Nagy Gy. János, Acs Pál, öz. Bódi Sámuelné, Baranyi György, Erdei Imre, Győri János, B. Szücs István, Szücs Józsefné, Kocsis Sándor, Acs Sándor, Erdei István, Rácz Imre, N. N. 1—1 korona, Mátrai Lajos, Halász István 40—40 fillér. Ezen adományokért legmélyebb köszönetét nyilváníja az igazgatóság.

A „Makói Független Ujság” előfizetési ára vidékre:

Egész évre	14 Kor.
Félévre	7 Kor.
Negyedévre	3 K. 50 fill.

Rejtvények.

I.

Találós kérdés.

A mester elküldi inasát a trafikba. Oda ad neki két koronát, hogy hozzon azon egy filléres, hat filléres és 20 filléres cigarettát. De megparancsolja, hogy a cigaretta összesen 100 darab legyen. Kérdés, hogy a két koronáért hány darabot kell hoznia egy fillérest, hányat hat fillérest és hányat husz fillérest, hogy összesen 100 darab legyen.

II.

Számrejtvény.

5. 19. 26. 24. 10. A növényvilág koronája.
21. 12. 23. 8. A madarak ruhája.
4. 3. 16. 6. 18. Mutató névmás.
13. 1. 14. 17. Játékszer.
5. 25. 2. 15. Virágot tartanak benne.
28. 22. 29. Egyik ősiünk.
30. 31. 32. Földmives teszi.
7. 9. 11. Reggelihez használják.
20. Magánhangzó.
1—32. Aesópustól származó közmondás.

A megfejtők neveit lapunk 23-iki számában közöljük s köztük egy értékes könyvet sorsolunk ki. A megfejtések 23-ikáig küldendők be szerkesztőségünkbe.

Közgazdaság.

Buza. A lefolyt héten is a lanyha irányzat uralta a piacot — a vételkedv még mindig igen gyenge, viszont a kínálat se javult. Malmaink a vásárlással a nagy lustizlet miatt tartózkodók.

Tengeri bőséges kínálattal, dacára megtartotta árát.

Arpa — zab kevés jött a piacra és állandóan szilárd.

Vöröshagyma a beállott hideg folytán különösen Németország mutat az utóbbi napokban érdeklődést. Kínálat nagyon gyenge és a még Makón levő készlet *alig tesz 400 waggont*, ami tavaszig kevésnek fog bizonyulni. Miután Németországba az utóbbi napokban *50 százalék fuvar engedményt* adott az élelmiszereknek a német kormány erősen lehet az emelkedésben bizni, annál inkább, mert, míg biztos értesüléseink vannak, a készletek a Német Holland és Belga termés alig egy tized részét képezik a termésnek. Kereskedőink szívesen vásároltak az utóbbi napokban 13.50—13.80 koronáig, de kertészeink tartózkodása folytán és a *látható megapadt készletek* miatt a kínálat igen csekély.

Fokhagyma kereset és 16—17 koronáért kelt.

Gabona árak:

Buza:	21.20 - 21.60 „
Kukorica:	16 - 17 „
Arpa:	17 - „
Zab:	18 - „

Az árak 100 kilogrammonként értendők.

Hagyma árak:

Vöröshagyma:	13 - 14 K.
Foghagyma:	16 - 17 „
Petrezselyem:	20 - 24 „
Sárgarépa:	10 - 11 „
Dughagyma:	40 - 44 „

A hagyma ára k 100 kiönként értendők.

Szép elsőrendű zöld
here-széna
kapható
Iritz Sámuel özv. cégnél.

Eladó ház.

A Pacsirta-utcán **házam** levő 1137. számú **házam** mely kilenc éves építmény, szabad kézből jutányos áron **eladó.**

Fodor Sándor.

Eladó. Sugáruton az ár-
vaházzal szemben a felépült két uj ház közötti 8 öl széles, 205 négyszögöl területű

házhely eladó.

Ha vevő kívánja, vele **eladó** az ugyanott levő 8 öles **uj szín**, mely az oda építendő házra tetőnek megfelel.

Bővebbet

Grünstein Márk,

(271) főtéri irodájában.

Olcsó föld.

190 hold kitűnő minőségű fekete föld 1200 négyszögölével 5—10 holdas vagy nagyobb részletekben 400 forintért holdanként. Megvételnél egyharmad ára fizetendő, két harmadát a H. M. Vásárhelyi Takarékpénztár adja rá. Fekvése Szenteshez és Csongrádhoz közel, vasutátlomás két kilométerre. Mellette 2000 hold szintén parcellázva lesz. Ugy szintén Valkán és Mokrin közelében 120 hold 1600 négyszögölével kitűnő föld holdja 500 forintért. Értekezni: Reiter Mártonnal, H. M. Vásárhely, Petőfi-utca 4. sz. az emeletes házban.

Lapkihordó-fiúk

felvétetnek a kiadóhivatalban.

Házeladás.

A Zöldfa utcán lévő 850 számú HÁZ szabad kézből örök áron **eladó.** Ugy szintén a Petőfi-utca 2429. számú házánál több lakás bérbe adó. (278) Értekezni lehet

Veres Sándor,

tulajdonossal, Zöldfa utca 850. sz. a.

Aratógépet

vásárolni szándékozóknek legkedvezőbb alkalom a gép kezelésének díjtalan betanulására 1912. január 12-én megkezdődő

aratógép-tanfolyam.

Részvenni szándékozók vidékiek is, már beiratkozhatnak

HALÁSZ Á.

üzletében Makó, (főtér).
Fűtött terembe lesz megtartva.
Manilla és mosógép-párjegyzéket kérjenek.

Gyomorbaj nincs többé!

A szabadalmazott

Kakukfű keserű háziszser

(elix. fum. oil.) néhány napi használat után teljesen megszünteti az étvágytalanságot, a hányingert, gyomoridegességet az oly gyakori gyomorrágást, hasmenést és egyéb gyomorbetegségeket. Hirtelen rosszullét és utazásoknál nélkülözhetetlen háziszser. Makón kapható:

SÁNDOR ZSIGMOND gyógyszer-tárában.
Egy kis üveg ára 80 fillér, nagy üveg 2 korona. — Vidékre 6 kis és 3 nagy üveggel kevesebb nem küldetik.

Óvakodjunk az utánezatoktól! Csak akkor valódi, ha a dugón és kupakon elí x.fmar flo védjegy rajta van.

Ibolya krém, a legjobb hatású arc- és kéz-finomító szerek Egyedül kaphatók.
puder,

SÁNDOR ZSIGMOND

»Az Isteni gondviselés«-hez címzet gyógyszer-tárában.

KAKÓN, Szegedi-utca.

Ára: Ibolya-krém 1 korona. Nagy raktár mindennemű engedélyezett különlegességekben, kötszerek, gumicikkek-, kozmetika- és illatszerekben, 205
Ibolya-puder 1 korona.
Ibolya-szappan 70 fillér.

FIGYELEM!

2000 darab legújabb felvételű hanglemez, 100 darab legújabb éneklő gép és éneklő gép alkatrészek és tük eredeti gyári árban lesznek elárúsítva míg a készlet tart
Glück Samu gépraktárában.

Ujdonság!

Előre és hátra varró eredeti karikahajós varrógépek, Minerva egy tengelyes, sülyesztős karikahajós varrógépek, Central-Bobbin és Singer rendszerű csolnakos varrógépek, varrógépekhez való mindennemű alkatrészeket eredeti gyári árakban szállít Glück Samu gépraktára Makó.

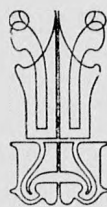
Legújabb!

Lábbalhajtós morzsolókat, kuphengeres répvágókat, szecskavágókat, ujonnan hitelesített mérlegeket, mosó- és mángorló gépeket, mélyen leszállított árban és kedvező részletfizetés mellett szállít Glück Samu gépraktára Makó, Szegedi-utca.

▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲
A Vörösmarti-utcában levő volt Földessy-féle
ház eladó

esetleg két részre osztva is. Tudakozódní lehet, a Makói takarékpénztárban.

Névjegyeket, báli meghívókat

a legmodernebb kivitelben és a legolcsóbb áron készít a Makói Független Ujság nyomdája.

ből, akasztotta meg lépteit, egy csodálatosabb, örültebb gondolat, mint a minők összes eddigi ötletei voltak.

Miért nem megy egyenesen Don Antoniéhoz nem gyón meg neki mindent?

A tiszteletreméltó aggastyán láttára lágy hango-kat, régi gyöngéd rokonszenveket érzett szívében felébredni, melyek rég idők óta holtaknak látszottak, de a valóságban csak dermedten feküdtek a hideg világiasság jéghegye alatt. Talán a hang, mely most benne beszélt, semmi más nem volt, mint az aggastyáné, ki őt megkeresztelte, a szentháromság nevében megáldotta.

Ekkor két óra kongott le a toronyról és Santafusca újra felismerte ama kis óraharang ezüsthangját, mely gyermekségében nem egy ébren töltött órán át mulattatta s a halvány rémeket elüzte ágyától, a kis harangot, mely reggelenként felköltötte, abban az órában, mikor az ablakon a hajnalpir első piros sugarai behatoltak és odakünn a madárcák szárnyaikat terjégették és csicseregni kezdték: „Jer . . . Jer! . . .” látszott az a két ezüst ütés neki kiáltani.

De ah, nem azok az idők voltak többé, mikor a legelső elbukkanó remete képes volt a gonosztevőt az akasztófától megmenteni és mint szentet, a paradicsomba küldeni! . . . Don Antonio a gyilkos gyónására meghalna rémületében. Vagy pedig a titok őrzése akkora gyötrelmeket okozna neki, hogy egy boldogtalan helyett kettő lenne, kik közül egyik sem lelné fel békéjét, csak a másik halálával.

Elavult, suttba vetett s mellőzött eszmék és eszmetöredékeken való végtelen kínos kérdések után újra

gatást érzett és szándéka iszonyatosabbnak tűnt fel előtte, mint valaha.

Persze csak arról volt szó, hogy még további tizenkét vagy tizenöt lépést tegyen s egy kalap után nézzen, de e kis feladat végrehajtása legyőzhetlen nehézségekkel jární látszott előtte. Lábai legnehezebbeknek tetszettek az ólomhál és a szive kebelében jéghidegnek, kicsinynek és keménynek mint a kavics.

— Milyen bolond vagyok! — kiáltott fel és ötször-hatször erősen megrázta a fejét

Azután erélyesebb elhatározásra tüzelvén fel magát, bement a villába. Egy kis kulccsal kinyitotta a terrasse ajtaját és abban a földszinti csarnokban volt, melyben akkor Don Cirillot várta.

A jó fogadtatás, melyben Santafuscában részesült, az emberek elfogulatlan beszéde okvetlenül meggyőzték őt róla, hogy sem a barátról, sem a kalapjáról semmi hír a faluban.

Szívében újra halvány reménység derengett fel és egy érzélem, melyet majdnem gyöngédnek lehetett nevezni, kezdett megcsontosodott skepticizmusának kérge alatt megmozdulni.

A tavasz tetőpontján állott. Virág és virág mindenütt, a réteken, a gyepekön, a fákon. A naposan fénylő utak a nedves föld üdítő illatát párologták ki. Béke, az előre haladt dél vidám gondolatteljes békéje honolt a Santafuscák ódon kastélya körül.

Mit is ígért a derék embereknek? Jobb idöket! Oh, nőhetek fel jobb idők a Don Cirillo meggyilkolt holttestéből? Oh, ha tudták volna azok a nagy falusiak, ki előtt hajlongtak olyan alázattal! Ha sejtelve

Tévedések elkerülése végett kérem a nagyérdemű vevőközönséget, hogy a jelzett címre
ügvelni sziveskedjenek.

„ÓRANGYAL“ disztemetkezési vállalat

Makó, Dessewffy-tér 4. szám. 00
(Kenyérpiac, főgimnázium mellett,
Tökye-féle házban). 0 0 0 0 0 0

Van szerencsém Makóváros és vidéke n. é. közönségének szives tudomására hozni, hogy a Dessewffy-tér 4. sz. a. (Kenyérpiac, főgimnázium mellett, Tökye-féle házban) a mai kor igényeinek megfelelő

disztemetkezési vállalatot

170

rendeztem be, hol „Órangyal“ cég alatt fogom vezetni. — Felhívom a n. é. gyászoló feleknek szives figyelmüket, hogy „Órangyal“ disztemetkezési vállalatomban bárki is a legegyszerűbb osztálytól a legdiszesebb pompa-diszostályig bevásárolhat és továbbá még arra is felhívom a n. é. közönség figyelmét, hogy „Órangyal“ disztemetkezési vállalatomat a mai kornak megfelelően rendeztem be, hogy bármi is, ami előforduló gyász eseteknél csak szükséges, az nálam mindenkor beszerezhető, miér is üzletemben tartok mindenféle nagyságu és színezésű érc-koporsót, azonkívül minden festésű fa-koporsókat, valamint behtuzott fehér- és színes selyemmel, bársonnyal, brockát- és sima atlasz szaténokkal és polituros tölgyfa-koporsókat, egyszersmind tükörfényes nickel ércel behuzott és színezett köves koporsókat stb. Szóval ujabbnál újabb festésű és behuzatu koporsókat a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig készítik el és mindenkor a legolcsóbb versenyáron. Kész szemfedők, párnák, madracok és kész halottí ruhák minden színben és nagyságban üzletemben kaphatók.

Fejtek és sirkeresztek minden nagyságban. Szenfedők atlasz selyem, gáz, dúches, bobinet és Pougé, brockát és sima atlasz szatén, perckál, valamint templom oltári csipkékből. — Minden minőségű és színezésű sirkoszoru-szallagok, szóval minden, ami a temetéshez szükséges és így lehetővé teszem, hogy a nagyérdemű gyászoló közönségnek a legolcsóbb áron számíthatok, eltekintve mindent, mivel semminemű fáradságot, készitési díjat fel nem számítok, mivel mindent saját magam készítek el. — Magy és dus választékban tartok érc, művirág, élő preparált sirkoszorukat minden szín- és nagyságban, valamint külön megrendelésnél élő virágokból is készítek. — Végül felemlítem a nagyérdemű gyászoló közönségnek, hogy mindennemű gyászkelemből is dus raktárt tartok és gyász esetek bevásárlásánál mélyen leszállított áron számítok gyászruhákna valót és fekvte gyász-selyem-, szövet- és ternókendőket, valamint fekete szélű gyász zsebkendőket, gyászfátyolokat azért, hogy vevőimnek kedvezhesek és hogy mindazok, kik »Órangyal« disztemetkezési vállalatomat bármikor előforduló gyász esetekben felkeresik, bizalommal és a legnagyobb megelégedésükkel távozhassanak el a nagyérdemű gyászoló felek üzletemből.

o Hullaszállítást és exhumálást az ország bármelyik részéről elvállalok. o

Előforduló gyász esetekben kérve a nagyérdemű gyászoló vevőközönségnek becses párfogásukat, mély tisztelettel:

„Órangyal“ disztemetkezési vállalat,

özv. G Y U R I K L A J O S N É tulajdonos.

Előforduló gyász eseteknél meghívásra házhoz is kimegyek. — Kis temetéseket 5 koronától feljebb, nagy temetéseket 20 koronától feljebb.

Egyszerű és pompa-diszravatalozásért és gyászkecsjaimért külön díjat nem számítok fel.

Elvállalok temetéseket a legegyszerűbb osztálytól a legdiszesebb pompa-diszostályig gyorsan és pontosan, szolid áron.

- 142 -

lett volna róla Don Antóniónak, mit művelt a kéz, melyet alázatában meg akart csókolni!

A csarnokból a nyitott szárnyas ajtókon át a hosszú szobasorok homályába mélyedt a tekintet, melyekben ma már csak emlékek és denevérek tanyáztak. És valami sajátságos dolog történt. A nézőtér és a saját kedélyhangulatának egybehangzása azt idézte elő, hogy összefolyt fejében az egykor a jelennel, a megtörtént azzal, aminek még meg kellett történnie. A báró hirtelen két időponton látta magát egyszerre élni oly módon, hogy ismételve azon kapta magát, hogy tekintete végig leselkedik a fason, vajjon nem akar-e még feltűnni Don Cirillo?

— És ha valóban jönne? — mondta egyszer fenhargon és úgy rémlett neki, mintha elsurranó susogás felelné neki a kopasz falak mentében.

— Oh, ha élne és én valóban az lehetnék, aminek ígérkeztem!

E lehetőség elképzelésére büszke örömtől érezte duzzadni a keblét. De csak egy pillanatig. A csalóka örömhullám sziszegve eltűnt. Csupaszon és kopáran meredeztek fel elítélt lelkiismeretének sziklacsucjai és e csucson elterülve egy holttest feküdt.

Csak tudta volna előbb biztosítani életét és békéjét minden eshetőséggel szemben: az erő, hogy új és jobo létet kezdjen, érezte, nem hiányzott volna nála. Magából a büntényéből, az iszonyatosságnak, melyet a föld takar, az emlékéből, a jónak erélyét szopta volna, mint Manzoni Alessandrónak az a „névtelenje“, azaz ördöggé lett lélek, mely a töredelem könyeiben, a jó cselekedetekben s az emberiség szeretetében erkölcsi utjlászületést talál.

- 143 -

De a „névtelen“ az ő életútján egy jóságos püspökre talált és nem rendőrbiztosra! Az akkori idők persze mitsem tudnak arról a kicsinyességről, mely a mieinket uralja. Senkinek sem jutott eszébe, a büntető törvénykönyvvel a kezében amattól előbb összes apró bűneinek a lefizetését követelni. Az őszinte megbánás könyei elegendők voltak, hogy egy megtévedt lélekről minden szennyet lemossanak.

Ha ma egy Isten neki, báró Santafuscának, ilyen feltétlen megbocsátást biztosít, térdre borulna előtte.

— Lenne... lenne tehát mégis egy jóságos Isten a felhők fölött? — kérdezte magában, e gondolat vigaszába burkolózva mint valami köpenybe. — De ha van, miért nem fogadja el az én bűnbánó bűnbeismerésemet és nem vár, hogy egy vezeklő étellel lassan-lassan lefizessem? ... Én a saját személyemben semmivel sem bírnék többé, vagyonom a szegényeké lenne. Jólétet, virágzást hoznék e gunyhókbá; kapával kezemben magam művelném ezeket a földeket, izzó napsugarak alatt, parasztjaim közt, kikkel megosztanám nyomorult ebédjök kenyerét és vizét ... Miért nem fogadja el Isten ezt az én lassu lefizetésemet? Nem látja, mily borzasztóan szenvedek? Miért nem jelenti ki magát egyetlen birájául ennek a nyomoru földi féregnek?

Itt megállott, csodálkozva, szégyenkezve, hogy prédikálni hallotta magát, mint egy kapucinuszt.

Egy álló óráig ott maradt, lázas léptekkel mérgetve végig a hideg csarnokot, teljesen megfedkezve helyről és időről.

Egy gondolat, mely hirtelen bukkant fel a lelké-

Lapkihordó-fiuk
felvételnek a kiadóhivatalban.

Hegyi- és homoki újborok
50 literen felüli vételnél
26 krajcár literje,
helyben
32 krajcár,

kisebb vételnél 34 és 36 krajcár.
Mindennemű kiváló minőségű

ó-borok,
pálinkák, likörök és
tea-rumok

kedvező árban kaphatók
Iritz Sámuel özv. cégnél
Valódiságot szavatosságot vállalacép.

Sertéskereskedők bálja.
A makói sertéskereskedők és sertésvágók

1912. évi január hó 28-án, (vasárnap) a Korona-szálló összes terméiben a szegény iskolás gyermekek felruházására jótékonycélu zártkörű táncmulatságot

rendez. Belépő-díj személyenként 1 korona. Kezdeté este 8 órakor.

Nacsa János
vendéglős Kossuthutcai
háza, melyben már 22 év óta jó forgalmu üzlet van, jutányos feltételek mellett **eladó.**
Értekezni lehet a tulajdonos **Nacsa Jánossal.**

Szőlőoltvány és gyümölcsoltvány eladás.

Aki egészséges, olesó és tartós szép szőlőt, valamint erőteljes nemes gyümölcsöt akar, teljes bizalommal forduljon

VITYÉ MIKLÓS
Magyarország legteljesmeretesebben vezetett szőlőoltvány és gyümölcsoltvány telepehez.

Ös-Csanádon (Torontálmegye.) ahol szokvány minőségű I. rendű gyökerező fás és sima szőlőoltványok bor- és csemegefajokban, amerikai sima és gyöke esveszők a legolcsóbb árban kaphatók. Szőlőoltványnak külön e célra választott fajok. Gyümölcsoltványokban a legnemesebb alma, körte, csernye, meggy, kajszinbarack, őszibarack, szilva, ringló és dió.

Nemes róza oltványokban szintén nagy választék. Sárga Orpington fajbaromfi-tenyésztés.

Mindenben előjegyzés őszi és tavaszi szállításra elfogadtnak. Fajás árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.
III. Becses uraságot örömmel értesítem arról, hogy amit rendeltem gyümölcsoltványokat, mind nagyon gyönyörűen beváltak, az egész mennyiség közül még csak egy sem maradt el, tehát ilyen módon méltó köszönetem nyilvánítom uraságotnak, stb.
Gyöngyös-Solyos, 1911. IX. 14.
Tisztelettel Gyenes János.

Makói
Par- és Kereskedelmi Társulati részvények jutányos áron eladó k.
Bővebbet a kiadóhivatal ad.

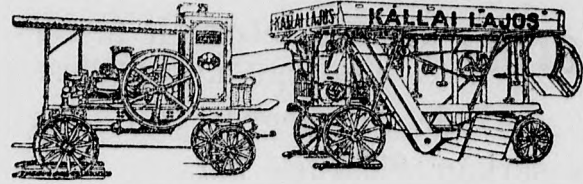
Figyelem! A „Menyasszony“-hoz címzett a rőfös- és divatáru üzletbe a „Makói Ujság“ bérházában, a püspökkerttel szemben megérkeztek az őszi- és téli újdonságok,

amelyek rendkívül olesó árért lesznek a tisztelt vevőközönségnek rendelkezésére boesájva, így mindenkinek saját érdeke a „Menyasszony“ üzletét felkeresni és meggyőződnie, hogy szépet, jót olesóért csakis ottan lehet vásárolni, u. m.

- Valódi angol szövet 140 ctm. széles ezelőtt 3 frt., most 1 frt. 60 kr.
- Legújabb tiszta gyapju kosztüm-szövet 140 ctm. széles ezelőtt 3-50 frt., most 1-90 frt.
- Legfinomabb lüster 140 ctm. széles ezelőtt 3-50 frt., most 2 frt.
- Gyapju posztó, legjobb minőség, ezelőtt 2-20 frt., most 1-20 frt.
- Czibelin posztó, ezelőtt 1-20 frt., most 60 kr.
- Legújabb és legfinomabb francia parket, ezelőtt 60 kr., most 38 kr.
- Legújabb fianell parket, jó mosó, ezelőtt 50 kr., most 37 kr.
- Berliner kondó, ezelőtt 4-50 frt., most 3 frt.
- Kelengye-vászon, ezelőtt 8-50 frt., most 6 frt. 1 vég.
- Czérna-vászon, ezelőtt 65 kr., most 36 kr. mtr.
- Czérna-kanavász, ezelőtt 9-50 frt., most 6-50 1 vég.
- Czérna-zephier, ezelőtt 8 frt., most 5-50 1 vég.

Továbbá ágyterítők, függönyök, szőnyegek, kartonok, festők, selyemkendők és minden e szakmába vágó cikkek mesés olesóért kaphatók.

A köztudatba ment át,
hogycsakis 170
Kállai Lajos motorgyára

Budapest,
VI., Gyár-utca
28. szám.

szállítja teljes jótállás mellett a leghirnevebb motorcséplő-készleteket.

Saját érdekében kérjen mindenki gazda dísz-főárlapot, melyet ingyen és bérmentve küld a gyár!

Fontos figyelmeztetés! KÁLLAI LAJOS hirneves motorgyára nem tévesztendő össze más Kállai nevű cégekkel.

Értesítés!

Tisztelettel értesítem a n. é. hölgyközönséget, hogy külföldi utamról magammal hoztam a legszebb

párizsi és brüsszeli

fűző-szabásokat. Mérték után készítem a legelegánsabb és legcélszerűbb francia fűzőket, valamint sport- és házi midert, haskötőt és testegyenésítő fűzőket. — Raktári fűzők már két koronától följebb. — Eredeti modellek, minden kivitelben.

A nagyérdemű hölgyközönség szíves pártfogását továbbra is kérve, maradok — kiváló tisztelettel

WERTZBERGER FANNY.

Mellfűző műtermem: Makó, (főtér.) Stenczky-házban.

Biztos sikert érhet el, aki venni, bérelni, eladni, bérbeadni, bármint ismertté tenni vagy értékesíteni akar **a Makói Független Ujság** hirdetései útján.
Rikkancsok felvételnek a kiadóhivatalban.

A fogak hófehérségét, tisztaságát, csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi **Ideál-fogkrémet.** A szájnak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségét megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az Ideál-kézfínomítót használjuk!
Az arcon levő pattanásokat, foltokat, eltávolíthatjuk, ha okos szerű kezelés mellett az Ideál-arcfenőcsőt használjuk!
Végül az arcnak üdeségét, szépségét, fiatalosságát csak úgy érhetjük el, ha

Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideái-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappant

használnak. — Mindezen kitűnő készítmények törvényes védjeggyel vannak ellátva — és **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszerárban szereshetők be.
Telefon-szám: 68. Telefon-szám: 68.

Olcsón vásárolhat!

ha fűszer áruit, rumok, theák, cognacok, fűgék, friss pörkölésű kávék és mindennemű esemege-dolgait

Kovács Károly ujonnan felszerelt fűszer- és csemege kereskedésében szerzi be. — Üzlete a szegedi- és Kálvin-utca sarkán, Glück-féle ház.

Egy jó magaviseletű **f i u** azonnal felvétetik. Kezdő havi fizetése 12 korona. Utolsó évben havi fizetése 20 korona. Makói Független Ujság nyomdájában.

Ertesítés!
Naponta friss, eredeti **kőbányai** gyári töltésű **MALÁTA-SÖR** kapható Iritz Sámuel özv. cégnél.

Tubarózsa-kenőcs a legjobb sömör, szeplő és májfolt elmulasztására!
Tubarózsa-tej-től az arc hófehér lesz!

Tubarózsa-hőlgypor, Tubarózsa-szappan, Tubarózsa-szesz, Tubarózsa kölni víz, Tubarózsa-hajszesz, Tubarózsa-illat stb.

Tubarózsa-hajkenőcs a haj és bajusz növést legjobban elősegíti! o o o o o

Az őszülő hajnak eredeti szint ad a **Hajregenerátor!**
»Salofor« a kéz- és lábizzadást legbiztosabban megszünteti!
Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességek nagy raktára.

JENEI SZÉKELY LAJOS
gyógyszertára a »Szent István«-hoz
MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)
Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!

NŐI FELÖLTŐK ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN!

Legujabb őszi- és téli ujdonságokban; színes angol áruból, posztóból, bársonyból és selyem-plüssből

o o Bébé- és leányköpenyek, felöltő különlegességek, o o
Mértékszerű rendelősek elsőrangú munkásokkal saját műhelyünkben a leggondosabb kivitelben készülnek.

Menyasszonyi kelengyék! Fehérneműk!
Ágynemű, francia és angol párna, ing, hálókabát, nadrág- és fűzővédő, paplan lepedő!

Csecsemő kelengyék
Keresztelő párnák, fejkötők és himzet, pique paplanok.
Női bluzok a legizlésebb kivitelben.

(171) **Szőrmeárúk,** boák, muffok a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.
Legujabb divatu

női- és leánykalapok!
Posztó, biber, selyem, bársony- és gyászkalapok állandóan raktáron.
Diszítések és alakítások a legujabb divat szerint.

Pártos E. és Tsa Makó, Fűtér, (az Otthon kávéház mellett)

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

KÖNYVNYOMDA.

Készülnek:

Rovatos ivék,
Számológok,
Zárszámadások,
Üzleti kártyák,
Árjegyzékek,
Kereskedelmi nyomtatványok,
Névjegyek,
Szóró-cédulák,
Falragaszok.

Telefon-szám: 124.

Izléses kivitelű, hibátlan, tiszta munka. Ajánlja az újabb időben a mai kor igényeinek teljesen megfelelően villanyerőre berendezett műintézet, mely a modern technika vívmányai szerint készít a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig mindennemű nyomtatványokat.

Magyar gyártmányu papiros-raktár!

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG
POLITIKAI NAPILAP

Készülnek:

Irodalmi művek,
Folyóiratok,
Hírlapok,
Doktori értekezések,
Iskolai értesítők,
Körlevelek,
Meghívók,
Táncrendek,
Levélfek.

Telefon-szám: 124.

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vesz fel hirdetéseket.